

Borlänge kommun

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn i Introduktionsprogrammen i Borlänge
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borlänge kommun att senast den **20 september 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Borlänge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att elevers särskilda stödinsatser utvärderas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Borlänge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare och övrig personal.

Bedömning

Skolinspektionen har vid tillsynen av Introduktionsprogrammen konstaterat brister i verksamheten. Tillsynen visar att det finns brister i arbetet med särskilt stöd. Av utredningen framgår att skolan inte utvärderar det särskilda stödet som beslutats om genom åtgärdsprogram. Tillsynen visar även att det finns brister i skolans systematiska

kvalitetsarbete. Personalen är inte delaktiga i arbetet med att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolan har brister i arbetet med att följa upp och utvärdera de särskilda stödinsatser som beslutats om enligt åtgärdsprogram. Av skolans åtgärdsprogram framgår visserligen dels att de ska utvärderas, dels tidpunkten för utvärdering, men Skolinspektionens utredning visar att inte någon utvärdering har genomförts på utsatta datum. När utvärderingen av en elevs insatta stödåtgärder brister riskerar eleven att ges ett stöd som inte längre motsvarar de behov som eleven har, samt att gå miste om annan form av särskilt stöd som eleven eventuellt är i behov av. Detta kan leda till att eleven inte ges det stöd som krävs för att nå utbildningens mål.

Av skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas, samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning av elevens behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLF 2014:40, s. 44) anges bland annat följande. Det är rektorn, eller den som har fått i uppdrag av rektorn att samordna arbetet med ett åtgärdsprogram, som ansvarar för att se till att arbetet med åtgärdsprogrammet följs upp och utvärderas. Med uppföljning avses den ansvariga personalens kontinuerliga arbete med att följa upp åtgärderna i vardagen. Varje person som ansvarar för en åtgärd ser då till att det som är bestämt verkligen genomförs, och bedömer fortlöpande om det egna arbetssättet är effektivt eller om det måste förändras för att eleven ska ges förutsättningar att utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. En utvärdering av åtgärderna är en mer systematisk analys och helhetsbedömning som den ansvariga personalen gör av hur åtgärderna har fungerat. Vid en inplanerad tidpunkt gör skolan en utvärdering av åtgärdsprogrammet. Det finns inte reglerat i skollagen hur denna utvärdering ska ske, men eleven och elevens vårdnadshavare bör ges möjlighet att delta i utvärderingen. Inför utvärderingstillfället kan det vara värdefullt att de i personalen som har varit involverade i arbetet med åtgärderna har gjort en gemensam utvärdering som en förberedelse. Hur ofta det är lämpligt att följa upp och utvärdera ett åtgärdsprogram beror på elevens behov av särskilt stöd.

I samma allmänna råd med kommentarer anges även följande (s.45). I de fall som en utvärdering visar att åtgärderna i ett program behöver förändras utarbetas ett nytt åtgärdsprogram. I vissa fall kan det även finnas behov av att göra ytterligare

utredningar, innan skolan kan göra en ny bedömning av vilka åtgärder som är lämpliga. Om skolan tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare kommer fram till att åtgärdsprogrammet fungerar, men att de tidigare beslutade åtgärderna skulle behöva pågå under en längre tid, utarbetas även då ett nytt åtgärdsprogram. Skolan kan i dessa fall kopiera det tidigare åtgärdsprogrammet, föra in eventuella kompletteringar eller stryka någon åtgärd som inte längre är aktuell. Programmet förses därefter med ett nytt beslutsdatum och namnunderskrifter.

Skolinspektionens utredning visar att särskilda stödåtgärder som beslutats enligt åtgärdsprogram inte utvärderas på Introduktionsprogrammen. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att skolan inte har hunnit utvärdera de aktuella åtgärdsprogrammen som finns på skolenheten. Skolinspektionen tog vid tillsynen del av tio åtgärdsprogram som samtliga upprättades under tidsperioden augusti 2018 till december 2018. Datumet för utvärdering av de särskilda stödåtgärderna var enligt samtliga åtgärdsprogram satt till den 31 december 2018. Elevhälsans representanter berättar i intervju att det är specialpedagogernas ansvar att initiera en utvärdering och att specialpedagogerna och mentorn ska göra utvärderingen tillsammans, men att de inte har hunnit med att utvärdera åtgärdsprogrammen. Elevhälsans representanter säger visserligen att de följer upp elevernas skolsituation regelbundet på elevhälsans möten, men att den utvärdering av stödinsatserna som enligt skolans rutiner ska ske efter sex till åtta veckor inte har blivit av. Av intervjun med elevhälsan framgår vidare att åtgärdsprogrammen inte finns åtkomliga för mentorerna som tillsammans med rektorn är ansvariga för elevernas stödåtgärder. Åtgärdsprogrammen dokumenteras i elevhälsans digitala journalsystem, som mentorerna inte har åtkomst till, vilket innebär att mentorerna inte vet när utvärderingen ska ske. Det framgår vidare av intervjuer med lärare att de som mentorer vid tidpunkten för tillsynen inte har medverkat vid någon utvärdering av åtgärdsprogram under läsåret 2018/19. Rektorn uppger i intervju med Skolinspektionen att skolan ännu inte har kommit igång med att utvärdera elevernas särskilda stödinsatser enligt skolans rutiner. Rektorn säger dock att planen är att elevhälsan och mentorerna ska utvärdera skolans aktuella åtgärdsprogram under våren 2019.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Introduktionsprogrammen inte uppfyller skolförfattningarnas krav föreläggs Borlänge kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten. Tillsynen visar visserligen att rektorn följer upp vissa av skolenhetens resultat och att rektorn fattar beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en resultatanalys, men att personalen inte är delaktiga i arbetet med att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat. Uppföljning och analys av skolans resultat behövs som grund för prioritering av utvecklingsområden. När det arbetet brister finns en risk att de åtgärder som beslutas inte svarar mot de behov som skolan har.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska bedrivas under medverkan av förskollärare, lärare, övrig personal och elever. Arbetet med att utveckla verksamheternas kvalitet bör präglas av demokrati, delaktighet och inflytande. För att nå genomslag och leda till verkliga förbättringar måste kvalitetsarbetet vara brett förankrat hos personal, barn, elever och vårdnadshavare. Läraren har ett särskilt ansvar för kvaliteten i undervisningen och att den kontinuerligt utvecklas. Att lärare systematiskt verkar för att utveckla undervisningen i syfte att därigenom förbättra måluppfyllelsen är centralt för att höja kvaliteten i skolan. Ett sådant systematiskt arbete bör vara den drivande kraften bakom kvalitetsarbetet. Det är därför en självklarhet att läraren enskilt och tillsammans med sina kollegor har en aktiv roll i kvalitetsarbetet. (Prop. 2009/10:165)

Skolinspektionens utredning visar att personalens delaktighet saknas i arbetet med att följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat på Introduktionsprogrammen. Av skolans inskickade material framgår att rektorn sammanställer elevernas resultat på nationella prov och jämför dessa med betygen som sätts i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Detta finns dokumenterat i "Verksamhetsrapport för Introduktionsprogrammen läsåret 2017-2018". Det finns även en separat dokumenterad sammanställning av genomströmningen de två senaste läsåren och rektorn har även i sin verksamhetsrapport dokumenterat utvecklingsåtgärder. Det framgår dock av intervjuer med lärare och elevhälsa på skolan att de inte är involverade i att följa upp och analysera elevernas betyg, resultat på nationella prov eller genomströmningen på en övergripande skolenhetsnivå. Lärarna uppger att de inte medverkar i någon uppföljning av elevernas betyg och att de inte känner till i vilken utsträckning eleverna på skolenheten blir behöriga till nationella gymnasieprogram. Av intervju med lärare på yrkesintroduktion och individuellt alternativ framgår att rektorn inte efterfrågar några analyser av elevernas kunskapsresultat, men att det har hänt att lärare på eget initiativ skickat in sina elevers resultat på nationella proven till rektorn. Elevhälsans representanter uppger i intervju att de visserligen medverkar vid klasskonferenser där elevernas resultat följs upp på individnivå, men att de inte är delaktiga i att diskutera elevernas kunskapsresultat på en aggregerad skolenhetsnivå. En specialpedagog säger att hen bidragit till skolans dokumenterade kvalitetsarbete, "Verksamhetsrapport för Introduktionsprogrammen läsåret 2017-2018", genom att sammanställa statistik över resultat på nationella proven. Elevhälsans representanter har i övrigt inte medverkat i arbetet med att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat eller genomströmningen på skolenheten. Rektorn och biträdande rektorn berättar i intervju med Skolinspektionen att de utvärderar verksamhetsrapporten med lärarna i slutet av varje läsår, samt att de stämmer av hur det går för eleverna på individnivå på klasskonferenser tillsammans med lärarna. Vidare säger rektorn att lärarna pratar om elevernas kunskapsutveckling i ämneskonferenser, men att uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat är ett förbättringsområde på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Introduktionsprogrammen inte uppfyller skolförfattningarnas krav föreläggs Borlänge kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten).

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Borlänge kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Ana-Maria Koci Spång

Beslutsfattare
Signerat av: Ana-Maria Koci Spång

X Mari Isacson

Föredragande
Signerat av: Mari Isacson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Introduktionsprogrammen

Fakta om Introduktionsprogrammen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Borlänge kommun under vårterminen 2019. Introduktionsprogrammen besöktes av Skolinspektionen mellan den 12 februari 2019 och den 14 februari 2019.

Introduktionsprogrammen är en kommunal gymnasieskola i Borlänge kommun som bedriver introduktionsprogrammen språkintröduktion, individuellt alternativ och yrkesintröduktion. Skolan leds av en rektor. Vid tillfället för tillsynen har skolan 248 elever.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationell statistik i Skolverkets databas gällande skolenhetens resultat.